

**123η Συνάντηση
Μετα-Ψυχολογίας
Βασίλειος Μαούτσος**

5/4/11

Μεταψυχολογικό Σεμινάριο

‘Ελληνικό Ινστιτούτο Κλασικής Ψυχανάλυσης’

‘An Evidential Dream’, 1913

Τόμος XII

Πρόκειται για ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε στο Zeitschrift και είναι επικεντρωμένο σε ένα συγκεκριμένο όνειρο της νοσοκόμας μιας ασθενούς του Φρόιντ μαζί με τους συνειρμούς της ασθενούς του.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν ωφελεί να δοθεί μία Περίληψη του ονείρου και των αποκαλυπτικών ερμηνειών του Φρόιντ καθώς και των θεωρητικών και κλινικών τοποθετήσεών του. Εδώ, έχουμε ένα κείμενο που ο αναγνώστης θα το απολαύσει πολύ περισσότερο για την καθαρότητα και συνέπειά του αν το διαβάσει απ’ το πρωτότυπο.

Υπάρχουν ορισμένα σημεία που έχουν ιδιαίτερη μεταψυχολογική αξία. Η ερμηνεία και χρήση των συμβόλων που κάνει ο Φρόιντ αναδεικνύεται στο παρόν κείμενο ως η αναντικατάστατη λιβιδινική δεξαμενή που διαθέτει ο κλινικός κατά την ανάλυση. Παρατηρούμε εν προκειμένω πόσο δομημένη είναι η αποκωδικοποίηση που επιτελεί ο Φρόιντ στο όνειρο και πόσο πειστική γίνεται η ανάλυση του ονείρου όταν ο αναλυτής πιστεύει στη βαθμιαία ανέλιξη των συμβόλων και παρομοίως στη βαθμιαία αποδόμησή τους μέχρι του αναγκαίου σημείου σε κάθε περίπτωση. Βασικά όσο περισσότερο προς τα πίσω πηγαίνει ο αναλυτής, από το περισσότερο δύσκολο στο λιγότερο αμφισβητήσιμο μέρος του ονείρου τόσο μεγαλύτερη απελευθέρωση ενέργειας γίνεται διαθέσιμη στην ανάλυση. Αυτή η αρχή την οποία εμπράκτως μας θυμίζει ο Φρόιντ στο παρόν κείμενο σχετικά με την ερμηνεία των ονείρων είναι ότι πιο πολύτιμο: Κατ’ αρχάς παρακολουθεί αντιστρόφως την ‘δουλειά του ονείρου’ και επίσης δικαιώνει άνευ προκαταλήψεων την σεξουαλική πρώτη ύλη του ‘κρυφού περιεχομένου’ του ονείρου χωρίς ανώφελες θεωρητικές προσμείξεις.

Όσον αφορά την κριτική περί της ερμηνευτικής τακτικής του Φρόιντ με βάση το γεγονός ότι δεν πρόκειται για όνειρο της ίδιας της ασθενούς του αλλά κάποιου τρίτου θα τονίσουμε ότι το ίδιο το όνειρο συνδέεται με την ψυχοπαθολογία της συγκεκριμένης ασθενούς και τους συνειρμούς της αλλά δεν συνδέεται θεραπευτικά, δηλαδή, σε επίπεδο μεταβίβασης. Η ερμηνεία ενός ονείρου για εκπαιδευτικούς λόγους ή, για μία δημοσίευση μπορεί να μην ταυτίζεται με την ακολουθούμενη θεραπευτική τακτική. Ουσιαστικά, ο Φρόιντ σ’ αυτή του την εργασία δεν ασχολείται με την θεραπεία της ασθενούς του αλλά με την ερμηνευτική ενός ονείρου και την ανάδειξη του πλούσιου συμβολικού του περιεχομένου.

Επιπροσθέτως, απ’ αυτό περίπου το χρονολογικό σημείο και μετά ο Φρόιντ βαθμιαία αναθεώρησε πλήρως την ερμηνευτική του προσέγγιση εν γένει και των ονείρων ειδικότερα. Φερ’ ειπείν, έχουμε ήδη μελετήσει το ‘Recommendations to Physicians Practising Psycho-Analysis’ ή, το ‘The Dynamics of Transference’. Αντιλαμβανόμενος ολοένα και περισσότερο την θεραπευτική αξία της ερμηνείας της μεταβίβασης (συμπεριλαμβανομένου του κρυφού περιεχομένου του ονείρου), έναντι της ακαδημαϊκής ερμηνείας του ονείρου - που η χρήση της είναι κυρίως εκπαιδευτικού χαρακτήρα - έδωσε στον ασθενή το προβάδισμα της επεξεργασίας των συμβόλων. Επ’ αυτών θα υπάρξει εκτενής συζήτηση και σε άλλες μεταγενέστερες εργασίες του Φρόιντ.